

להסטות העולם לחנם ולקטרג תמיד, כל שכן שגזילים ממנו מה שיש לו לקחת. והקדוש ברוך הוא חס על בניו, ולכן מקריבים את העגלה הזו, כדי לתקן עמו מה שגלקחה אותה נשמה של האדם ממנו, ולא ימצא מקטרג על [ר"א הקרוים ביה] העולם.

וסוד עליון שנינו פאן. שור, פרה, עגל, עגלה - כלם בסוד עליון נמצאים, ולכן בזה מתקנים אותו, וזהו שפתוב (דברים כא) ידינו לא שפכה את הדם הזה וגו'. לא שפכו ולא גרמנו מיתתו. ובזה לא נמצא עליהם מקטרג, ובכל נתן הקדוש ברוך הוא עצה לעולם.

בא ראה, כמו זה בראש השנה ויום הכפורים, שנמצא הדין בעולם, הוא עומד לקטרג, וישראל צריכים להתעורר בשופר ולעורר קול שפלוול בא"ש ומי"ם ורו"ח ונעשים אחד, ולהשמיע אותו קול מתוך השופר.

ואתנו קול עולה עד מקום שיושב פסא הדין ומפה בו ועולה. בין שמגיע הקול הזה מלמטה, הקול של יצקב נתקן למעלה, והקדוש ברוך הוא מעורר רחמים. שהרי כמו שישראל מעוררים למטה קול אחד פלוול בא"ש ורו"ח מי"ם שיוצאים פאחד מתוך השופר, כך גם מתעורר למעלה שופר. ואתנו קול שפלוול בא"ש ומי"ם ורו"ח נתקן, ויוצא זה מלמטה וזה מלמעלה, ונתקן העולם ונמצאים הרחמים.

ואתנו מקטרג מתערבב, שחושב לשלט בדין ולקטרג בעולם, ורואה שמתעוררים רחמים. אז מתערבב ותש כחו ולא יכול

למסטי עלמא למגנא ולקטרגא תדיר כל שפן דגזלין מיניה מה דאית ליה לנטלא. וקדשא בריך הוא חייס על בנוי, ובגין כך קרבין על האי עגלא, בגין לתקנא עמיה מה דאתנטיל ההיא נשמתא דבר נש מניה, ולא ישתכח מקטרגא על (ר"א ל"ג קרבין פהא) עלמא.

ורזא עלאה תנינן הכא: שור פרה, עגל עגלה, פלהו ברזא עלאה אשתכחו, ובגין כך בדא מתקנין ליה, ודא הוא דכתיב, (דברים כא) ידינו לא שפכה את הדם הזה וגו' לא שפכה ולא גרימנא מיתתיה, ובדא לא אשתכח מקטרגא עליהו, ובכולא יהיב קדשא בריך עיטא לעלמא.

תא חזי, פגוונא דא ביום ראש השנה ויום הכפורים דדינא אשתכח בעלמא, איהו קאים לקטרגא וישראל בעיין לאתערא בשופר, ולא תערא קול דכליל באש"א ומי"ם ורו"ח א ואתעבידו חד, ולא שמעא ההוא קול מגו שופר.

וההוא קול סלקא עד אתר דכרסיא דדינא יתבא ובטש בה וסלקא. בין דמטא האי קול מתפא, קול דיעקב אתתקן לעילא, וקדשא בריך הוא (דף קיד ע"ב) אתער רחמי, דהא כגוונא דישראל מתערי לתפא קול חד פליל באש"א ורו"ח א ומי"ם דנפקי כחדא מגו שופר, הכי נמי אתער לעילא שופר. וההוא קול דכליל באש"א ומי"ם ורו"ח א אתתקן, ונפק דא מתפא ודא מעילא, ואתתקן עלמא ורחמי אשתכחו.

וההוא מקטרגא אערבב דחשיב לשלטאה בדינא ולקטרגא בעלמא, ורחמי דמתערי רחמי, פדין אערבב ואתשש חיליה ולא יכול למעפד מידי, וקודשא בריך הוא

לעשות דבר, והקדוש ברוך הוא
 דן את העולם ברחמים. שאם
 תאמר שנעשה דין - לא כף!
 אלא מתחברים רחמים עם דין,
 והעולם נדון ברחמים.

בא ראה, כתוב (תהלים פא) תקעו
 בחדש שופר בפסה ליום חגנו,
 שהלכנה מתפסה, שהרי אז
 שולט הנחש הרע ויכול להזיק
 לעולם. וכשמתעוררים רחמים,
 עולה הלכנה ומעברת משם,
 והוא מתערבב ולא יכול לשלט,
 ועובר שלא יתקרב לשם, ולכן
 בראש השנה צריך לערבב אותו
 כמי שמתעורר משנתו ולא יודע
 כלום.

ביום הכפורים צריך לנח
 ולעשות לו נחת רוח בשעיר
 שמקריבים לו, ואז מתהפף
 לסגור על ישראל, אבל ביום
 של ראש השנה מתערבב, שלא
 יודע ולא יכול לעשות כלום.
 רואה התעוררות של הרחמים
 עולים מלמטה ורחמים
 מלמעלה והלכנה עולה ביניהם,
 אז הוא מתערבב ולא יודע כלום
 ולא יכול לשלט.

והקדוש ברוך הוא דן את
 ישראל ברחמים וחס עליהם
 ומוצא להם זמן כל אותם עשרה
 ימים שבין ראש השנה ליום
 הכפורים לקבל את כל אותם
 השבים לפניו ולכפר להם
 מחטאיהם ומעלה אותם ליום
 הכפורים.

ועל זה בכל מצוה הקדוש ברוך
 הוא את ישראל לעשות מצוה,
 כדי שלא ישלט עליהם מי שלא
 צריך ולא ישלט עליהם הדין
 ויהיו כלם צדיקים בארץ פאהבת
 האב על הבנים [בני אדם], והכל
 תלוי במעשה ובדבורים, והרי
 בארנו הדברים.

וה' פקד את שרה כאשר אמר,

דאין עלמא ברחמי, דאי תימא דדינא
 אתעביד, לאו הכי, אלא אתחברו רחמי
 בדינא, ועלמא אתדן ברחמי.

הא חזי, פתיב, (תהלים פא) תקעו בחדש שופר
 בפסה ליום חגנו דאתפסיא סיהרא.
 דהא כדין שלטא האי חיויא בישא ויכיל
 לנזקא עלמא, וכד מתערי רחמי, סלקא
 סיהרא ואתעברת מתמן, ואיהו אתערבב ולא
 יכיל לשלטאה, ואתעבר דלא יתקרב תמן,
 ועל דא ביום ראש השנה בעי לערבבא ליה
 כמאן דאתער משנתיה ולא ידע כלום.

ביום הכפורים בעי לנייחא ולמעבד ליה
 נייחא דרוחא בשעיר דקרבין ליה,
 וכדין אתהפף סניגוריא עליהו דישראל,
 אבל ביומא דראש השנה אתערבב דלא ידע
 ולא יכיל למעבד כלום. חמי אתערוותא
 דרחמי סלקין מתתא, ורחמי מלעילא
 וסיהרא סלקא בינייהו. כדין אתערבב ולא
 ידע כלום ולא יכיל לשלטאה.

וקודשא בריך הוא דן להו לישראל ברחמי,
 וחייס עלייהו ואשתכח להו זמנא
 כל אנון עשרה יומין דבין ראש השנה ליום
 הכפורים לקבלא כל אנון דתייבין קמיה
 ולכפרא לון מחובייהו וסליק לון ליומא
 דכפורי.

ועל דא ככולא קדשא בריך הוא פקיד לון
 לישראל למעבד עובדא בגין דלא
 ישלוט עלייהו מאן דלא אצטריה, ולא
 ישלוט עלייהו דינא, ויהון פלהון זפאין
 בארעא (דף קטו ע"א) פרחימו דאבא על בנין,
 וכולא בעובדא ובמלין תליא, והא אוקימנא
 מלין.

וי' פקד את שרה כאשר אמר, דכתיב למועד